

Vittra Forsgläntan

Rektorn vid Vittra Forsgläntan

Beslut för grundskola och fritidshem

efter tillsyn i Vittra Forsgläntan
i Kungsbacka kommun

Tillsyn i Vittra Forsgläntan

Skolinspektionen genomför tillsyn i skolor hos den fristående huvudmannen Vittraskolorna AB under hösten och vintern 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen 9 av huvudmannens skolenheter i fem olika kommuner.

Vittra Forsgläntan besöktes av Skolinspektionen den 3 och 4 november 2014.

Fakta om skolenheten

Vittra Forsgläntan är en fristående skola med förskoleklass, grundskola för årskurserna 1-9 samt fritidshem. Skolan startade i nya lokaler år 2001. Skolan är belägen i Kungsbacka kommun utanför Göteborg. Huvudman för skolan är Vittraskolorna AB (orgnr. 556458-6716).

Läsåret 2013/2014 hade skolan 420 elever i förskoleklass samt årskurs 1- 9.

Skolan leds av en rektor. På skolan finns fyra arbetslag med varsin arbetslagsledare; förskoleklass – årskurs 3, årskurs 4-6, årskurs 7-9 samt ett för fritidshemmet.

Kunskapsresultat

Åk 3

Skolverkets statistik (SIRIS) för de nationella ämnesproven läsåret 2013/14 visar att mellan 43 procent och 100 procent av eleverna har nått kunskapskraven på de olika delproven i matematik. I svenska visar statistiken att mellan 80 procent och 100 procent av eleverna har nått kunskapskraven i de olika delproven. I ämnet svenska som andraspråk (sva) är det för få elever som deltagit för att nationell statistik ska redovisas.

Skolans statistik för läsåret 2013/14 visar att 100 procent av eleverna nådde kunskapskraven i svenska, naturorienterande och samhällsorienterande ämnen. I matematik nådde 90 procent av eleverna kunskapskraven.

Åk 6

Skolverkets betygsstatistik för årskurs 6 läsåret 2013/14 visar att nästintill alla, alternativt alla elever, nådde betygen A-E i samtliga ämnen. Skolans sammanställning visar att 88 procent av eleverna når kunskapskraven i alla de ämnen de har haft undervisning i.

Åk 9

Enligt Skolverkets statistik (SIRIS) var skolans genomsnittliga meritvärde 249 poäng läsåret 2013/2014. I riket var meritvärdet 215 poäng läsåret 2013/2014. Andelen elever i årskurs 9 som uppnådde kunskapskraven i alla ämnen under läsåret 2013/2014 var 96 procent och för riket var motsvarande andel 77 procent. Nästintill 100 procent av eleverna var läsåret 2013/2014 behöriga till såväl yrkesprogram som högskoleförberedande program. Motsvarande andel för riket var 86 procent för högskoleförberedande program och 87 procent för yrkesprogram.

Kunskapsresultaten har under de senaste fem läsåren varit relativt likartade.

Helhetsbedömning

Kunskapsresultaten på Vittra Forsgläntan är goda i årskurs 9 men behöver förbättras i de lägre årskurserna, främst i matematik i årskurs 3. Skolinspektionens bedömning är att rektorn tillsammans med personalen har identifierat skolans angelägna utvecklingsområden, bland annat nämnda resultat i matematik. Skolinspektionen bedömer också att rektorn har kännedom om det inre arbetet som bedrivs på skolenheten. Det är viktigt att skolan fortsätter analysera kunskapsresultaten och kontinuerligt vidtar åtgärder för att förbättra resultaten i de lägre årskurserna. De elever Skolinspektionen intervjuat uppger att de är trygga på skolan, vilket lärare, elevhälsopersonal och rektor instämmer i.

Elevhälsoarbetet bedöms som gott och elevhälsan används aktivt i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet på skolan. Det finns dock brister som Vittra-skolorna AB behöver åtgärda. Skolans bibliotek utgör inte en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja eleverna. Samarbetsformerna mellan skola och fritidshem behöver utvecklas avseende de högre årskurserna på fritidshemmet för att fritidshemmet i högre grad ska kunna komplettera skolan.

Slutligen behöver skolan utveckla dokumentationen av den framåtsyftande delen av den individuella utvecklingsplanen.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Vittra Forsgläntan att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska **senast den 4 mars 2015** redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Vittra i Forsgläntan måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Utveckla samarbetsformer mellan grundskola och fritidshem avseende utbildningen för elever i de högre årskurserna på fritidshemmet.

Motivering

Av läroplanen framgår att lärare och rektor har ett ansvar för att samarbetsformer utvecklas mellan skolan och fritidshemmet för att stödja elevens mångsidiga utveckling och lärande.

Tillsynen visar att samverkan mellan skolan och fritidshemmet brister vad gäller systematiken i samverkan. Lärarna till elever i årskurs 4 – 6 uppger att de inte samverkar med fritidshemmet när det gäller elevernas utveckling och lärande, men däremot kring praktiska frågor. Fritidshemspersonalen uppger på frågan om den samverkan med skolan att lärarna "är med på fritidshemmet" på minioravdelningen (förskoleklass-årskurs 3).

Rektorn beskriver att synen på att fritidshemmet ska komplettera skolan har blivit bättre under de senaste åren men uppger samtidigt att ju äldre eleverna är desto mindre blir kommunikationen mellan skola och fritidshem vad gäller elevernas utveckling. Rektorn uppger att detta är ett utvecklingsområde som bättre behöver medvetandegöras hos personalen.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att det finns brister när det gäller samverkan mellan fritidshem och grundskola. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Vittraskolorna AB föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

Lgr 11, 2.5 Övergång och samverkan och 2.8 Rektors ansvar

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Vittra i Forsgläntan måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Utforma de skriftliga bedömningarna så att de innehåller en beskrivning av elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven.
- I de individuella utvecklingsplanerna sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering

Skriftlig bedömning

Av skollagen framgår att en skriftlig bedömning av elevens kunskapsutveckling i ämnet ska ges i grundskolan om ett icke godkänt betyg sätts i ett avslutat ämne.

Tillsynen visar att de skriftliga bedömningarna då ett icke godkänt betyg satts i årskurs 9 brister. Enligt Skolinspektionen är syftet med en skriftlig bedömning att synliggöra vilka kunskaper eleven tillägnat sig i de fall eleven inte når upp till kunskapskraven för betyget E i ämnet. Elever har i allmänhet under sina år i grundskolan tillägnat sig vissa kunskaper i förhållande till kunskapskraven i ämnena. Bedömningen bör därför i varje ämne innehålla dels en redogörelse för vilka delar av kunskapskravet eleven uppnått, dels en beskrivning av elevens kunskapsutveckling i förhållande till de delar av kunskapskravet som eleven inte nått.

Den skriftliga bedömning som Skolinspektionen tagit del av anger vilka kunskapskrav eleven inte har uppnått i ett ämne samt vilka stödinsatser som vidtagits. Däremot beskrivs inte elevens kunskapsutveckling i förhållande till de delar av kunskapskravet som eleven nått.

Individuell utvecklingsplan

I årskurs 1–5 ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Tillsynen visar att det finns brister i de individuella utvecklingsplanerna. Skolinspektionen har tagit del av några individuella utvecklingsplaner. När det gäller planernas framåtsyftande del saknas det i en plan från årskurs 2-3, under

rubriken skolans insatser, helt beskrivning av sådana. I intervjun med lärarna i de lägre årskurserna säger en lärare "att om till exempel någon (elev) behöver läsa mer kan jag skriva träna vidare, men inte så mycket mer, inte skolans insatser".

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att det finns brister i de skriftliga bedömningarna och i de individuella utvecklingsplanerna. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Vittraskolorna AB föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

10 kap. 13 och 22 §§ skollagen

Omfattning och resurstillgång

Bedömning

Vittra i Forsgläntan måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning och resurstillgång.

- Se till att skolbiblioteket används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.

Motivering

Enligt skollagen ska eleverna i grundskolan ha tillgång till skolbibliotek.

Med skolbibliotek avses enligt förarbetena (prop. 2009/10:165 s. 284) en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja eleverna. I läroplanen framhålls biblioteket som en del av skolans arbetsmiljö med syftet att eleverna själva ska kunna söka och utveckla kunskaper.

Tillsynen visar att huvudmannen inte följer bestämmelserna i skollagen kring skolbibliotek. I skolan finns ett biblioteksrum med en del skönlitteratur och facklitteratur för framförallt för de yngre eleverna. Enligt lärarna i årskurs 4-9 har klasserna böcker i klassrummen som passar eleverna i dessa årskurser. På fråga till lärarna för årskurs 7-9 hur de använder biblioteket svarar de att de skulle vilja göra det men att det inte finns så mycket böcker för de äldre eleverna där. Lärarna i årskurs 4-6 uppger att det inte finns någon tydlig plan för hur biblioteket ska användas i undervisningen. Lärarna i förskoleklass till och med årskurs 3 uppger att eleverna i förskoleklass varit på det kommunala biblioteket för bland annat "bokprat" och att årskurs 2-3 går till skolans bibliotek för att låna bänkböcker. De upplever dock att arbetet med biblioteket kan utvecklas.

Rektorn uppger att rektorerna för Vittraskolorna tillsammans med huvudmannen diskuterat hur skolenheterna ska använda och organisera sina skolbibliotek. Just nu används enligt rektorn skolbiblioteket som en källa för skönlitteratur, men pedagogerna vill enligt rektorn inte ha böckerna samlade på ett ställe.

Eleverna i årskurs 9 uppger att de någon gång gått till biblioteket för att låna böcker och någon gång för att kunna arbeta ostört. Eleverna i årskurs 6 uppger också att de inte använder biblioteket i undervisningen men har lånat böcker någon gång.

Skolinspektionens bedömning med anledning av ovanstående är att det skolbibliotek som finns tillgängligt på skolan inte utgör en gemensam och ordnad resurs som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.

Huvudmannen har efter tillsynsbesöket meddelat Skolinspektionen att den litteratur som tidigare funnits i klassrummen har flyttats till biblioteket och att litteratur för även de äldre eleverna har köpts in till biblioteket. Vidare att skolan och huvudmannen identifierat att det är ett utvecklingsområde på skolan att utveckla skolbiblioteket till att bli en naturlig och integrerad del av verksamheten.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att det finns brister när det gäller skolbibliotek. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Vittraskolorna AB föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 36 §

Handläggningsrutiner

Bedömning

Vittra i Forsgläntan måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Handläggningsrutiner.

- Iaktta bestämmelserna om registerkontroll av personal avseende vikarier.

Motivering

Av skollagen framgår att den som erbjuds en anställning inom bland annat förskoleklassen, fritidshemmet, grundskolan och grundsärskolan ska lämna ett utdrag ur belastningsregistret till den som erbjuder anställningen. Registerutdrag ska även lämnas av den som erbjuds arbete under omständigheter liknande dem som förekommer i ett anställningsförhållande. Enligt skollagen ska registerutdraget i dessa fall lämnas till den inom verksamheten som beslutar

om att anlita eller ta emot en person. Den som inte har lämnat ett sådant registerutdrag får inte anlitas eller tas emot i verksamheten.

Enligt förarbetena till bestämmelsen (prop. 2007/08:28 s. 11,15) omfattar kravet personer som ersätter anställda, till exempel när en person kortvarigt hyrs in från ett bemanningsföretag vid tillfällig frånvaro bland personalen.

Tillsynen visar att bestämmelserna avseende registerkontroll inte följs. Rektorn uppger att hon granskar utdragen från polisens belastningsregister vid anställningar, förutom då det handlar om vikarier. Vikarier anlitas från ett privat företag. Varken rektor eller Vittraskolorna AB centralt granskar dessa utdrag enligt rektorn, utan det gör företaget själv. Det sistnämnda är inte tillräckligt enligt Skolinspektionens bedömning eftersom det är den som beslutar om att anlita någon som ska ta del av registerutdraget.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att det finns brister avseende hanteringen av registerkontroll. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Vittraskolorna AB föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 31 § skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Vittra Forsgläntan en anmärkning.

Särskilt stöd

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Besluten om anpassad studiegång uppfyller inte författningarnas krav.

Motivering

Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd enligt skollagen. Om det särskilda stödet för en elev inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar får enligt skollagen avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång) även göras. Rektor ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen. Av skollagen följer också att behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses ska framgå av ett beslut om åtgärdsprogram.

Tillsynen visar att det finns brister i besluten om anpassad studiegång. Skolinspektionen har granskat ett åtgärdsprogram med beslut om anpassad studiegång samt medföljande separat beslut om anpassad studiegång. Varken i granskat åtgärdsprogram eller beslut anges omfattningen på anpassningen och vilka ämnen anpassningen avser.

Tillsynen visar att verksamheten inte uppfyller författningarnas krav vad gäller beslut om anpassad studiegång. Mot bakgrund att arbetet med särskilt stöd i övrigt är välfungerande bedöms bristen som mindre allvarlig. Vittraskolorna AB tilldelas därför en anmärkning.

Författning

3 kap. 9 och 12 §§ skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Beslutsfattare

Jens Pettersson
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under en eller flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.